

Hellerud, 29.01.2016

4H Norges innspill til melding om jordbrukspolitikken

Landbruk er mat, miljø og samfunn. Verdens matbehov er økende. Det hersker liten tvil om at den ventede befolkningsveksten vil gjøre mat til et knapphetsgode i verden. 4H Norge mener det er viktig at Norge som nasjon tar sin del av ansvaret det er å sørge for mat til både sin egen voksende befolkning, men også verdens.

4H Norge har medlemmer over hele landet, og vi har derfor både nettverket og kompetansen som trengs for å skape bevisste samfunnsborgere. Dette nettverket gir vi opplæring innen landbruk, matproduksjon, entreprenørskap og organisasjonsutvikling på ulike nivå gjennom klubbaktivitet og 4H-prosjektene som 4H-erne gjennomfører hvert år. Alle barn og unge kan ikke bli bønder eller jobbe i næringsmiddelindustrien, men alle er og vil bli forbrukere. Vi ønsker å gi barn og unge kunnskapen de trenger for å bli bevisste forbrukere.

For 4H Norge er bosetting i hele landet, landbruk i hele landet og trygg matproduksjon viktig, og det er bakgrunnen for at vi ønsker å gi innspill til melding om jordbrukspolitikken.

Rekruttering til landbruket

Alle mennesker lever av landbruk. Mat må vi ha i dag, og mat må vi ha i fremtiden. Alle borgere vil til enhver tid være avhengig av et bærekraftig landbruk for å kunne ha en bærekraftig matindustri og for et bærekraftig marked. For å sikre et bærekraftig landbruk og en bærekraftig matindustri, er det viktig at rekrutteringen til hele verdikjeden for mat er god. Samfunnet trenger unge, dyktige mennesker som utdanner seg innen næringen slik at den kan fortsette å utvikle seg til det beste for samfunnet. Når utdannelsen er ferdig, er det viktig at ungdommen slipper til.

For å få dette til, trenger vi flere virkemidler til:

- flere samarbeidsprosjekter, som for eksempel Inn på tunet-satsingen, mellom næringsutøvere, skolen og frivillige organisasjoner innen naturbruk og matfag
- langsiktig finansiering av rekrutterings- og kompetanseutvikling i landbruket og matindustrien
- støtte til etter- og videreutdanningstilbud for yrkesutøvere i landbruket
- at det å bli bonde fremstår som en trygg investering i en næring som er stabil og forutsigbar
- at de økonomiske investeringene et gårdsbruk krever må være trygge nok til at unge ikke skremmes vekk
- at det blir en mer rettferdig fordeling av inntektene i linjen fra jord til bord slik at bonden får bedre betalt for produktene sine
- FoU-midler med langsiktig perspektiv som skal bidra til kunnskap for å øke den norske matproduksjonen og øke innovasjon og konkurransevne i landbruks- og matsektoren

Landbruk over hele landet

Norge er et langstrakt land, og har et mangfold av natur. Noe natur er bedre egnet til dyrking av mat enn annen, og siden denne naturen også er spredt utover det ganske land, er det viktig å opprettholde landbruk over hele landet. Dette vil sikre bosetting over alt, noe 4H Norge mener er viktig i seg selv. For å sikre bærekraftige nærmiljøer må man opprettholde ordninger som sikrer at folk bor på gårdene og at matjorda utnyttes på en fornuftig måte. Det må tilrettelegges for bærekraftig landbruk over hele landet. 4H Norge mener at nedbygging av matjord er kortsiktig og uansvarlig. Det er viktig for å opprettholde og øke selvforsyningsgraden at all tilgjengelig matjord brukes til produksjon av mat. Jordvernet må derfor styrkes. Nyervervelse av areal til utvikling og utbygging må rettes mot ikke-dyrkbar mark. Allerede omregulerte og utbygde områder bør fortettes.

For å få dette til, trenger vi:

- at matjord har et minst like sterkt vern som arealer i marka eller strandsonen
- at bo- og driveplikt samt konsesjonsloven blir opprettholdt for å sikre matproduksjon i hele landet
- at mottaksplikten blir opprettholdt
- at rammevilkårene for norsk jordbruk basert på norske ressurser blir bedre
- støtte opp om produksjon som fremmer bruk av beiteressurser
- tilrettelegge virkemidlene for å øke økologisk produksjon

Bygdeutvikling

Med sine 13 500 medlemmer har 4H Norge mulighet til å gi mange barn og unge opplæring i entreprenørskap og bedriftsutvikling i bygder og nærmiljø. Bygdeutvikling handler om bolyst, og vi mener man må sørge for at bygdene blir attraktive bomiljø.

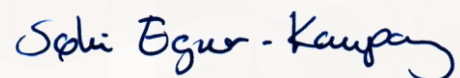
For å få dette til, trenger vi:

- større satsing på opplæring innen entreprenørskap for å styrke lokal matproduksjon og andre næringer på bygda
- at kulturlandskapene blir opprettholdt og kan brukes til friluftsliv, reiseliv og rekreasjon
- å kanalisere virkemidler til støtte om rekruttering til landbruket og utvikling arbeidsplasser i og rundt landbruket

Vi ønsker departementet lykke til med meldingen!

Vennlig hilsen
4H Norge

Kari Heggelund /s/
leder

Sølvi Egner-Kaupang
generalsekretær